

Balíček Evropské komise k inteligentnějším hranicím

Legislativní balíček zahrnuje celkem tři návrhy:

- 1) nařízení, kterým se zřizuje **Systém vstupu/výstupu (Entry/Exit System, EES)**, v němž by byly registrovány údaje o času a místě vstupu a výstupu státních příslušníků třetích zemí krátkodobě pobývajících v schengenském prostoru,
- 2) nařízení, kterým se zřizuje **Program registrovaných cestujících (Registered Travellers Programme, RTP)**, který by umožnil předběžně prověřeným státním příslušníkům třetích zemí profitovat z usnadnění hraničních kontrol na vnějších hranicích schengenského prostoru,
- 3) související návrh novely **Schengenského hraničního kodexu**, kterou se provoz obou systémů promítá do hraniční kontroly.

Cílem EES je:

- zmírnit zdržení při hraniční kontrole a zlepšit kvalitu hraničních kontrol státních příslušníků třetích zemí;
- zajistit systematickou a spolehlivou identifikaci „*overstayerů*“ (osob, které překročily dobu povoleného pobytu v schengenském prostoru);
- posílit vnitřní bezpečnost a boj proti terorismu a závažné trestné činnosti.

Nově navrhovaný EES upravuje překračování hranic všech státních příslušníků třetích zemí krátkodobě pobývajících v schengenském prostoru (tj. nejdéle 90 dní v jakémkoli 180-denním období) na základě víza, cestovního víza (bude-li přijat příslušný legislativní návrh) nebo bez víza (vízová povinnost se na ně nevztahuje). Rodinní příslušníci bez pobytové karty mají být v EES registrováni, ovšem nebude se na ně vztahovat pravidlo pro krátkodobý pobyt a jejich kontroly se budou provádět v souladu se směrnicí 2004/38/ES. Naopak rodinní příslušníci s pobytovou kartou nemají být v EES registrováni vůbec. EES má potom shromažďovat údaje a registrovat záznamy o vstupu/výstupu s cílem usnadnit překračování vnějších hranic *bona fide* cestujících a lépe identifikovat overstayery. EES má také zaznamenávat odepření vstupu státních příslušníků třetích zemí.

Současný **návrh novely Schengenského hraničního kodexu** nově upravuje registraci odepření vstupu státním příslušníkům třetích zemí v EES, nové prvky v rámci nouzových postupů pro případ výpadku EES a interoperabilitu mezi EES a Vízovým informačním systémem. Zrušení razítkování umožňuje zavést automatizaci hraničních kontrol státních příslušníků třetích zemí krátkodobě pobývajících v schengenském prostoru. Podmínky pro použití systémů automatizované hraniční kontroly se nicméně liší v závislosti na konkrétní kategorii cestujících a jsou pro každou z nich stanoveny samostatně.

Vladimíra Drbalová

Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti